

L34 WYSTĘPOWANIE ZŁAMAŃ OSTEOPOROTYCZNYCH U KOBIET CHORYCH NA REUMATOIDALNE ZAPALENIE STAWÓW (RZS)

III Środkowo Europejski Kongres Osteoporozy i Osteoartrozy
oraz XV Zjazd Polskiego Towarzystwa Osteoartrologii i Polskiej
Fundacji Osteoporozy, Kraków 24-26.09.2009

Streszczenia:

Ortopedia Traumatologia Rehabilitacja 2009, vol 11 (Suppl. 2),
s:88-89.

L34

WYSTĘPOWANIE ZŁAMAŃ OSTEOPOROTYCZNYCH U KOBIET CHORYCH NA REUMATOIDALNE ZAPALENIE STAWÓW (RZS)

Leszczyński P.

Oddział Reumatologii i Osteoporozy Szpital im. J. Strusia w
Poznaniu

Zakład Reumatologii i Immunologii Klinicznej, Katedra
Immunologii Klinicznej Uniwersytet Medyczny im. Karola
Marcinkowskiego w Poznaniu

Słowa kluczowe: RZS, złamania, morfometria

Cel pracy. Ocena występowania osteoporotycznych złamań
trzonów kręgowych oraz złamań pozakręgowych w grupie kobiet
chorych na RZS.

Materiał i metody. Badaniami objęto 133 kobiety chore na
RZS rozpoznane zgodnie z kryteriami ACR. Średni wiek chorych
wynosił 50.3 ± 13.1 lat natomiast czas trwania choroby wynosił
 $7,6 \pm 6,8$ lat. Chorzy byli leczeni przewlekłe
kortykosteroidami oraz metotreksatem; odpowiednio $4,0 \pm 3,0$
lat i $4,3 \pm 3,4$ lat. Grupę kontrolną odpowiednią do płci i

wieku stanowiło 141 zdrowych kobiet. Złamania trzonów kręgowych oceniono metodą automatycznej morfometrii VFA (ang. Vertebral Fracture Assessment) przy użyciu aparatu Lunar Prodigy Advance (GE, Madison, WI, USA) z oprogramowaniem enCore natomiast złamania pozakręgowo wykorzystując wnikliwą ankietę personalną oraz dokumentację medyczną pacjentów.

Wyniki. W grupie badanej stwierdzono 29 osób z obecnością złamań trzonów kręgowych (21,8%), 17 osób (12,8%) z obecnością złamań pozakręgowych oraz 44 (33,1%) osoby z obecnością jakiegokolwiek złamania (odpowiednio $p=0,139$, $p=0,456$, $p=0,019$ w stosunku do grupy kontrolnej). Określono również łączną liczbę złamań trzonów kręgowych w grupie badanej 37/133 (27,8%) w stosunku do grupy kontrolnej 21/141 (17,0%); $p=0,096$. Natomiast w grupie RZS stwierdzono wystąpienie 52 (39,1%) jakichkolwiek złamań, a grupie kontrolnej 32 (22,7%); $p=0,029$. Wykazano również znamienne statystyczny inny rozkład złamań trzonów kręgowych w grupie chorych na RZS ($p=0,033$).

Wnioski. RZS predysponuje do częstszego występowania złamań trzonów kręgowych mimo stosunkowo młodego wieku chorych. Natomiast rozkład tych złamań na poszczególne kręgi jest istotnie różny w stosunku do kobiet bez przewlekłego procesu zapalnego.

L34

PREVALENCE OF OSTEOPOROTIC FRACTURES IN FEMALE RHEUMATOID ARTHRITIS (RA) PATIENTS

—
Leszczyński P.

Department of Rheumatology and Osteoporosis, Szpital im. J. Strusia, Poznań, Poland

Department of Rheumatology and Clinical Immunology, University School of Medical Sciences, Poznań, Poland

Key words: *rheumatoid arthritis, fractures, UFA*

Objective. To analyze prevalence of osteoporotic vertebral and non-vertebral fractures in female RA patients.

Patients and methods. Study was carried out in 133 female RA patients who were diagnosed according ACR criteria. Average age was 50.3 ± 13.1 years and disease duration was $7,6 \pm 6,8$

years. All patients were on chronic glucocorticosteroids and on methotrexate; respectively $4,0 \pm 3,0$ years and $4,3 \pm 3,4$ years. The control group consists of 141 healthy women. Vertebral fractures were diagnosed by automatic morphometry with densitometric method VFA (Vertebral Fracture Assessment) using Lunar Prodigy Advance (GE, Madison, WI, USA) densitometer with enCore software. Non-vertebral fractures were detected using special questionnaire and other medical documentation.

Results. In whole study group 29 (21,8%) patients were founded with vertebral fractures and 17 patients (12,8%) with non-vertebral fractures and 44 (33,1%) patients with any fractures (respectively $p=0,139$, $p=0,456$, $p=0,019$ according to control group). All vertebral fractures founded in RA group were 37/133 (27,8%) to compare with control group 21/141 (17,0%); $p=0,096$. When any fractures were counted 52 (39,1%) in study group and in the control group 32 (22,7%) significant correlations where founded between these groups ($p=0,029$). Also the schedule of vertebral fractures was significant different than in control ($p=0,033$).

Conclusions. Rheumatoid arthritis in female patients leads more frequently to vertebral fractures despite of quite young patients age. Whereas vertebral fractures schedule is significant different than in control group of women without inflammatory process.